

Notitie naar aanleiding van het aanwijzingsbesluit van B&W m.b.t. Voorschriften gebruik geluidsapparatuur ter voorkoming van schade aan vruchten en gewassen

Inleiding

Met deze notitie willen wij - een aantal mensen, die overlast hebben van knalapparatuur – u informeren over mogelijkheden om het aanwijzingsbesluit met betrekking tot de *Voorschriften gebruik geluidsapparatuur ter voorkoming van schade aan vruchten en gewassen*, d.d. 18-11-'22 aan te passen. Daarmee reageren wij tegelijkertijd op de Raadsinformatiebrief die 22-11-'22 gepresenteerd is. Wij hopen dat u – met de informatie uit deze notitie ter beschikking – bereid bent de voorschriften aan te passen, zodat de bescherming van gewassen effectiever wordt en de overlast voor omwonenden afneemt.

Raadsinformatiebrief

In de Raadsinformatiebrief van 22 november 2022 stelt het college van B&W dat de in de nieuwe beleidsnotitie opgenomen voorschriften met betrekking tot het gebruik van geluidsapparatuur een vervanging zijn van de “oude” voorschriften uit 2006, die verouderd zouden zijn. Wij stellen vast dat de nieuwe regels slechts in geringe mate afwijken van de oude regels en op punten nog ingewikkelder zijn geworden als gevolg van uitzonderingsbepalingen, waardoor handhaving – als die al gaat plaats vinden – nog moeilijker wordt. Wij komen daar hierna op terug. Ook is in de nieuwe regeling geen gebruik gemaakt van onze kritische kanttekeningen in een reactie op het conceptvoorstel van het college met betrekking tot de voorschriften. Die reactie is als bijlage 2 toegevoegd aan dit bezwaarschrift.

Overleg met belanghebbenden

In haar raadsinformatiebrief geeft B&W aan dat het beleid tot stand is gekomen na gesprekken met LLTB, omwonenden en ondernemers. Er heeft inderdaad een gesprek plaats gevonden met omwonenden. Bij dat gesprek was een vertegenwoordiger van de LLTB als toehoorder aanwezig. Ondanks een verzoek daartoe ontbrak de verantwoordelijk wethouder bij het gesprek. Het gesprek tussen ambtenaren van de gemeente en de omwonenden richtte zich vooral op de klachten van de aanwezigen ten aanzien van de ervaren overlast van knalapparatuur. Opvallend: bij de gesprekken van de gemeente met de LLTB en de ondernemers zijn geen omwonenden (ook niet als toehoorder) uitgenodigd.

Aan het einde van het gesprek tussen omwonenden en gemeente hebben de omwonenden voorgesteld een gesprek te arrangeren tussen alle betrokkenen (fruittelers, LLTB, gemeente en omwonenden). In dat gesprek kon dan in gezamenlijkheid gekeken worden naar voorschriften die voor alle betrokkenen bevredigend zouden zijn (zie verslag van het gesprek in bijlage 1). Daarbij wezen de omwonenden op de aansporingen van de gemeente bij het indienen van klachten bij eerdere overlastsituaties dat het goed zou zijn als omwonenden eerst in gesprek zouden gaan met de overlast gevende fruitteiler voordat overgegaan zou worden op het indienen van klachten. In eerste instantie konden de aanwezige ambtenaren zich vinden in dat voorstel. Maar helaas bleken de fruittelers en de LLTB niet bereid tot zulk een overleg.

Kanttekening bij belangenafweging

In haar informatiebrief aan de gemeenteraad geeft het college van B&W aan dat de sector “zacht fruit” en tuinbouw een belangrijke pijler zijn voor de agrarische bedrijfstak in de gemeente Horst aan de Maas en dat het college zich zelfs actief inzet op versterking van de zachtfruitsector. In die sector zou geluidsapparatuur (waaronder knalapparatuur) nodig zijn. Dat een bepaalde sector belangrijk is voor de agrarische bedrijfstak, c.q. de economie van Horst aan de Maas moge waar zijn, maar dat mag toch geen reden zijn om toe te staan dat die sector een constante factor van overlast is voor de omgeving? Met de gebruikte knalapparatuur wordt de vrijheid van anderen beperkt. Met de huidige voorschriften mogen omwonenden er immers van uit gaan dat in het seizoen dat zij buiten juist willen genieten van het zomerweer of de ramen open willen zetten om te ventileren te maken krijgen met minimaal 96 knallen overdag en nog een aantal tussen 19.00 uur en 22.00 uur. En feitelijk worden de omwonenden aangetast in hun lichamelijke integriteit als gevolg van de steeds hoorbare ongewenste geluiden.

Doelmatigheid

Gesteld wordt dat persé geluidsapparatuur/knalapparatuur nodig is om vogels te weren. Om een aantal redenen is deze stelling arbitrair. Er zijn voldoende alternatieven beschikbaar via bedrijven, die een heel gamma van alternatieve en milieuvriendelijke vogelafschrikkingstoestellen verkopen. Alternatieven bestaan dus wel degelijk en enkele daarvan werden ook met succes uitgetest. Die andere milieuvriendelijke en minder overlast gevende alternatieven – die hun effect hebben bewezen – zijn naast het gebruik van netten:

- een systeem dat minder storende frequenties voor de omgeving uitzendt en toch effectief vogels verjaagt (bijvoorbeeld roofvogelgeluiden);
- grote gekleurde "strandballen" met angstaanjagende ogen erop;
- de scaryman;
- plastic roofvogels;
- een valkenier;
- vangmethode (volgens de raadsinformatiebrief een effectieve methode);
- een Birdguard (ook wel “mundisoundfaunaweringsinstallatie” genoemd);
- ballonnen;
- de traditionele vogelverschrikker;
- vogellinten;
- laserapparatuur;
- mensen (!)

Het effect van knalapparatuur op de te verjagen dieren is zeer twijfelachtig. Terwijl de neveneffecten (zie hierna) ernstig zijn. Aanvankelijk heeft knalapparatuur wel enig effect (indien de interval tussen de knallen voldoende varieert, wat voor omwonenden juist weer de meeste schrikeffecten te weeg brengt). Na langere tijd, bij een vast knalpatroon, treedt snel gewenning op. Want vogels hebben een primitief zenuwstelsel). Sterker nog: als gevolg van het “Pavlov-effect” worden vogels door de knallen juist aangetrokken!

Ongewenste effecten

- Een neveneffect van knalapparatuur is dat roofvogels, de natuurlijke vijanden van de te verjagen vogels, er ook mee verjaagd worden.
- Ernstiger nog zijn de negatieve effecten op kippen (leggen minder eieren) en koeien (geven minder melk), honden (trauma's, beginnen alles kapot te krabben met gevolg dat ze niet alleen gelaten kunnen worden, en worden veelal onhandelbaar en op termijn worden ze steeds gevoeliger voor maar het minste geluid) en mensen.
- Een gaskanon is ontworpen om vogels af te schrikken, maar werkt bij de mens in op het zenuwstelsel. Het is bekend dat impulsgeluiden (met schrikeffect) erger zijn dan een constant geluid. Natuurlijk zal de ene mens hiervoor gevoeliger zijn dan de andere, de ene stressbestendiger dan de andere, maar dit zorgt er ook voor dat één mens niet kan inschatten welke effecten deze knallen veroorzaken bij de andere mens. Over het algemeen veroorzaken deze knallen bij mensen een verhoogde stresstoestand, worden de mensen zenuwachtig en nerveus, zelfs agressiever, krijgen spijsverteringsmoeilijkheden en dit gaat dikwijls gepaard met hoofdpijn. Ook klagen mensen over slapeloosheid. Ze vinden deze geluiden zeer irriterend. Iedere vorm van rust is weg, tot in huis toe! Studeren in zo'n situatie is zo goed als uitgesloten. Kinderen moeten andere studielocaties opzoeken. Sommige omwonenden krijgen er hevige hoofdpijn van en moeten bijgevolg noodgedwongen tijdens het seizoen binnen blijven, met de ramen gesloten. Van werknemers wordt tegenwoordig heel wat flexibiliteit gevraagd. Maar mensen die in ploegen werken, kunnen overdag veelal niet slapen door het gebruik van gaskanonnen, met als gevolg oververmoeidheid.

Schade aan gewassen en overlast afhankelijk van verschillende factoren

Of er met of zonder de inzet van verjagingstechnieken schade ontstaat, is van verschillende factoren afhankelijk. Het ene jaar wordt meer schade vastgesteld in verband met de aanwezigheid van meer vogels dan het andere jaar, de natuurlijke aanwezigheid van roofvogels varieert. En indien vogels in de omgeving voldoende ander voedsel kunnen vinden dan vindt er aanmerkelijk minder vraatschade plaats. Denk aan gewassen op omringende velden als graan of erwten die veel duiven aantrekken.

Eenzelfde opmerking is te maken bij het ervaren van overlast. In een omgeving waar geluid te horen is (bijvoorbeeld een spoorweg of snelweg), wordt minder snel overlast ervaren van lawaaiige verjaagapparaten. En omgekeerd: in stiltegebieden levert elke geluidstechniek al snel overlast op. Verder kan in sommige situaties, bijvoorbeeld bij de aanwezigheid van tuinderskassen, geluid weerkaatst worden, met extra overlast van dien. En de aanwezigheid van meerdere bedrijven die geluidsapparaten toepassen, leidt tot cumulatie van geluid en derhalve tot meer overlast. Door alle rassen met een zelfde rijpingstijdstip bij elkaar te zetten, wordt de oppervlakte beperkt, waarop wild op een bepaald moment verjaagd moet worden. Hierdoor is het aantal uren waarin verjagingstechnieken toegepast worden, te reduceren (geldt niet voor duiven, omdat die ook groene bessen eten).

Onderzoek naar effectiviteit beschermingsmiddelen

Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar de effectiviteit van beschermingsmiddelen om elke vorm van wildschade te voorkomen. Vergeleken werd hoeveel schade bij een bepaalde verjagingstechniek plaatsvond. Met de netten werd een 100% afscherming behaald!

Vanwege dat grote effect is het verbazingwekkend dat het College van B&W in haar nota "Verjagen zonder veel kabaal, is voor de burens ideaal" (die als bijlage bij de Raadsinformatiebrief is gevoegd) geen aandacht besteedt aan de alternatieve oplossing: netten. Het blijkt dat als 'andere beschermingsmiddelen' (zoals het gaskanon) vergeleken worden met bescherming met netten, een verschil vastgesteld werd dat varieerde van 10 tot 25% minder opbrengst bij die 'andere beschermingsmiddelen'. Buiten het feit dat met netten 100% bescherming werd bereikt, bleken de netten ook nog andere voordelen te bieden: de omgeving heeft geen (geluids)overlast en er hangen geen aange-vreten vruchten in de struiken, wat leidt tot een hogere plukprestatie, omdat men er minder slechte vruchten uit hoeft te halen. Er kleven natuurlijk ook nadelen aan het gebruik van netten: ze brengen hogere investeringskosten met zich mee en ze zijn (volgens blauwebes-sentelers, door het college in haar raadsinformatiebrief klakkeloos overgenomen) moeilijker toe te passen, omdat bij de pluk gebruik wordt gemaakt van hoge plukmachines. En ze leveren volgens vertegenwoordigers uit de agrarische sector horizonvervuiling op. Een ander argument dat ten nadele van de netten wordt ingebracht, is dat de netten zó afdoende zijn, dat ze ook "nuttige" vogels weren, vogels als de verschillende soorten vinken bijvoorbeeld, die een groot deel van de bestrijding van rupsen en vlinders voor hun rekening nemen (een wat vreemde redenering, want deze vogels worden in dezelfde mate geweerd door geluidsapparatuur dan bijvoorbeeld spreeuwen). Ook kunnen vogels verstrikt raken in de netten, wat kan leiden tot dierenleed. Dat neemt niet weg organisaties als Vogelbescherming Nederland, Fauna4life en Animal Rights pleiten voor het overspannen van blauwebessen-percelen met netten en actieve verjaging. En bij het oogsten kunnen de netten weg, omdat – zoals blijkt uit proeven van de LLTB – de aanwezigheid van mensen op het veld een voldoende verjagend effect heeft op de vogels.

Belangenafweging

Wat betreft de beleidskeuzes die het college heeft gemaakt, kan - gezien de gehanteerde argumenten - niet aan de indruk ontkomen worden dat uiteindelijk de belangen van de fruit-telers geprevaleerd hebben. Onderbouwing van argumenten ten gunste van omwonenden (buiten de opmerkingen dat er veel klachten bij de gemeente binnen zijn gekomen over de ervaren overlast van knalapparatuur) of argumenten met betrekking tot "toerisme" een ander economische pijler voor Horst aan de Maas - zijn in de raadsinformatiebrief niet of nauwelijks aangetroffen. Navrant is de opmerking in de Raadsinformatiebrief, dat één van de belangen zou zijn, dat de gemeente expliciet aandacht besteedt aan "brede welvaart", de doelen van de "Gezondste Regio" en gezonde voeding van lokale bodem. Maar de effecten op mensen zoals hiervoor beschreven kunnen niet bepaald gezien worden als "gezond". In het beleid en de daaruit voortkomende voorschriften gaat het veel over techniek, en er wordt verwezen naar juridische onmogelijkheden. Het gaat over efficiëntie en effectiviteit. Daardoor gaat het niet over achterliggende normen, niet over kwesties als rechtvaardigheid, niet over de publieke moraal, niet over de morele dimensie in de uitvoering van beleid door ambtenaren, niet over het perspectief van de mensen voor wie de overheid er is. Je zou denken dat eerdere ervaringen van het college (denk aan de problematiek met betrekking tot arbeidsmigranten, de Intensieve Veehouderij of de luchtkwaliteit) leergeld betekenden. Maar de vraag blijft hangen of er bij het college sprake is van lerend vermogen, of het inzicht is ingedaald dat het essentieel is om bij aanvang van een project de direct belanghebbenden er écht bij te betrekken, de begrippen 'systeemwereld versus leefwereld' serieus te nemen.

TOV-beleid

In de raadsinformatiebrief wordt ingegaan op wet- en regelgeving die fruittelers beperken bij de inzet van verjagingstechnieken. Speciaal wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot "Teeltondersteunende Voorzieningen". Het TOV-beleid is in samenwerking met de sector en de Stichting Landschap Horst aan de Maas tot stand gekomen. Op grond van het TOV-beleid zijn netten niet overal toegestaan. Een nethoogte van 5 meter is in het algemeen niet toegestaan en bij een nethoogte lager dan 5 meter zouden landbouwvoertuigen er niet onderdoor kunnen gaan. Dat argument is niet valide. Immers, op het moment dat landbouwvoertuigen over het veld gaan, worden de vogels sowieso verjaagd en dan kunnen de netten eenvoudig aan de kant geschoven worden. In het TOV-beleid wordt opmerkelijk genoeg wel aandacht gegeven aan netten, maar bijvoorbeeld knalapparatuur (of andere verjagingstechnieken) komt er niet in voor. Toch ook een "teelt-ondersteunende voorziening"?

In de TOV-beleidsnotitie stelt B&W dat vanuit de markt (consument en ondernemers) sprake is van een veranderende vraag naar groente, fruit, planten e.d.. Het gaat hierbij niet alleen om de kwaliteit van producten, maar ook om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en uitspoeling naar de bodem en grond- en oppervlaktewater te beperken c.q. te voorkomen. Het doel van deze beleidsnotitie is om een actueel beleidskader te hebben voor teelt-ondersteunende voorzieningen, op basis waarvan nieuwe ontwikkelingen en initiatieven worden beoordeeld. In de notitie worden verschillende categorieën van voorzieningen onderscheiden. Zo staat onder categorie 3: "Voornamelijk permanente hoge TOV's, met een hoogte vanaf 1,5 meter boven maaiveld, niet zijnde gebouwen. Vaak grondgebonden teelten met inbegrip van planten die in een containerpot worden opgekweekt waarbij gebruik gemaakt wordt van ondersteunende voorzieningen. Voorbeelden zijn hagel- en schaduwnetten en leiconstructies". De voorzieningen in deze categorie hebben volgens B&W de meeste impact op het landschap, waaronder wordt verstaan: de totale samenhang tussen natuur- en landschappelijke waarde, ecologie, milieutechnische waarde, water, mobiliteit, toerisme en recreatie (de belevingswaarde). Opvallend en tegelijkertijd verbazingwekkend is, dat geluidsapparatuur (zoals het gaskanon) ter bescherming van gewassen bij de teeltondersteunende voorzieningen niet opgenomen zijn in de TOV-beleidsnotitie. Terwijl de impact van knalapparatuur op de (leef)omgeving zeer groot is... Bij voorzieningen uit categorie 3 (waar netten onder vallen) geldt dat bestaande gewassen (peildatum 3 juli 2019) voor 100% mogen worden voorzien van hagel- en/of schaduwnetten. Verder geldt (ten behoeve van toestemming) als uitgangspunt dat het terrein zodanig is ingericht dat het hemelwater volledig kan infiltreren op eigen terrein. Hierbij dient de bodem tussen de (kweek)rijen van een natuurlijk profiel te zijn (bv. gras of (gebiedseigen) "open" grond waar hemelwater vrij kan infiltreren. Verankerde palen en open constructies mogen permanent blijven staan, mits voorzieningen zoals doeken, netten, folies of overkappingen (schaduw en/of hagelnetten bv.) na gebruik én buiten het seizoen worden opgerold dan wel worden verwijderd. Met betrekking tot netten mag geconcludeerd worden dat die in de meeste gevallen worden toegestaan. Netten ter bescherming van gewassen ontmoeten dus nauwelijks een belemmering. Dat geldt temeer omdat het voor de fruittelers geen probleem is om te voldoen aan het beleidsuitgangspunt met betrekking tot de opruimplicht van TOV's wanneer deze overbodig zijn geworden.

Opmerkingen bij de voorschriften voor het gebruik van geluidsapparatuur

Met betrekking tot de geformuleerde voorschriften voor het gebruik van geluidsapparatuur ter voorkoming van schade aan vruchten en gewassen kan het volgende opgemerkt worden:

1. In plaats van een algemene regeling voor bescherming van vruchten en gewassen kiest B&W voor een specifieke regeling voor geluidsapparatuur. Logischer zou zijn een regeling te treffen waarbij als uitgangspunt gehanteerd wordt dat de te gebruiken beschermingsmiddelen geen of zo weinig mogelijk overlast veroorzaken voor mens, natuur en landschap. B&W kiest voor een insteek die per definitie het toestaan van knalapparatuur impliceert. Een verkeerd uitgangspunt. Een meer algemene regeling zou een wetenschappelijk onderbouwde rangorde van te gebruiken middelen kunnen bevatten, waarbij een aantal criteria uitgangspunt dienen te zijn. Daarbij valt te denken aan effectiviteit, mogelijke overlast, aantasting van de natuur en het landschap, kosten en dergelijke. In dat geval is doelmatigheid uitgangspunt.
2. De “verbeteringen” in de voorschriften (onder andere per uur 2 knallen minder) worden door omwonenden niet ervaren als een ‘bevrijding’ van de geluidsterreur die ze in het seizoen dag in dag uit moeten ondergaan. De hoeveelheid lawaai die mag worden geproduceerd (het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau), uitgedrukt in dB(A) blijft gelijk. Er wordt uitgegaan van een maximaal geluidsniveau van 70 (overdag) en 65 (’s nachts) dB(A). Daar schieten de burgers niet zoveel mee op. Een wetenschappelijk onderbouwing van deze “normen” ontbreekt. Ook niet als het gaat om het afschrikkingseffect voor vogels bij een bepaald geluidsniveau. Ook de specificering van de tijd (de ‘nacht’) levert voor de burgers weinig op. Een en ander lijkt misschien iets handiger voor de handhavers, maar in de praktijk is het onwaarschijnlijk dat die spontaan gaan beoordelen of aan de normen en tijdstippen voldaan wordt. En de ervaring leert dat handhaving sowieso slechts na lang en herhaaldelijk aandringen van burgers plaats vindt.
3. De bescherming van stiltegebieden wordt – in vergelijking met de voorschriften die gelden vanaf 2006 – afgeschaft. Die wordt wellicht weer ingevoerd als de omgevingswet in werking treedt. Terwijl bekend is dat de inwerkingtreding van die wet nog lang op zich kan laten wachten, want ze is tot nu toe steeds uitgesteld. Die regel zou gehandhaafd moeten worden tot het inwerking treden van de omgevingswet, voor zover die op dit punt een verbetering betekent.
4. De voorschriften kennen in veel gevallen uitzonderingsregels. Zo wordt de afstand tussen de plaatsing van knalapparatuur en de openbare weg in de nieuwe voorschriften verruimd van 50 meter naar 100 meter als gebruikers van de weg vooraf gewaarschuwd worden (met name om het schrikken van paarden te voorkomen)¹. Ook de aantallen knallen per uur overdag en ’s avonds kennen een uitzondering. In plaats van 8 keer per uur overdag mag ook twee keer per dag in 15 minuten 15 keer geknald worden (met alle impact van dien op de leefomgeving). Verder bestaat het voorschrift dat de afstand van de knalapparatuur tot de gevel 250 meter bedraagt, maar ook hier gelden weer uitzonderingen. Dat geldt ook voor smalle percelen. Al die uitzonderingen beïnvloeden de handhaafbaarheid, c.q. maken die feitelijk onmogelijk. Dat geldt temeer daar het college ook de mogelijkheid biedt in geval van “calamiteiten” de voorschriften buiten toepassing te verklaren (indien achteraf overschrijding aannemelijk wordt gemaakt).

---

¹ Kennelijk mogen omwonenden die schrikreactie voortdurend gedurende de hele dag ondergaan.

5. In de praktijk wordt gebruik gemaakt van verschillende geluidsapparatuur. Die mogen door elkaar gebruikt worden. Daarbij wordt in de voorschriften niets gezegd over de frequenties van gebruik van ieder middel afzonderlijk in combinatie met de andere middelen. Ook wordt niets gezegd over het aantal “knallen” per uur, die alleen geldt voor het gaskanon, in verhouding tot het aantal keren dat van andere geluidsbronnen (eventueel in combinatie met de knalapparatuur!) gebruik wordt gemaakt. In de praktijk blijkt dat verschillende geluidsbronnen door en achter elkaar ingezet worden, waardoor de overlast extra groot is².
6. Na een wijziging van de aanvankelijke voorschriften (d.d. 10-11-'22) naar het in de nieuwe versie (d.d. 18-11-'22) vastgestelde maximum van één knalapparaat per ha doet de vraag opwerpen of er bij een perceel van bijvoorbeeld één of anderhalve hectare geen knalapparaat gebruikt zou mogen worden. De “verduidelijking” roept dus een nieuwe onduidelijkheid op.
7. Ook leiden de voorschriften met betrekking tot de afstand van het knalapparaat tot de gevel tot vraagtekens als het gaat om de afstand van het apparaat op een perceel dat erg smal is en zich dicht bij een gevel van een nabijgelegen huis bevindt. Mogen daar dan geen apparaten geplaatst worden?
8. Welke voorschriften ten aanzien van het aantal te plaatsen knalapparaten gelden bij meerdere percelen van verschillende eigenaren, die eerder dan wel later, met verschillende frequenties mogen knallen? Ook hier zal handhaving moeilijk zijn.
9. Daar waar schijnbaar strikte normen gehanteerd worden (in dB(A), frequentie, aantallen apparaten, enzovoorts) wordt geen onderbouwing gegeven. Feitelijk gaat - het om aannames, die eenvoudig door andere aannames ingewisseld kunnen worden.
10. Al in de inleiding in de “voorschriften” geeft het college aan dat “geluidhinder” een subjectief begrip is en in de praktijk dan ook een bevredigende afhandeling van klachten niet altijd mogelijk maakt. Juist in zulk een situatie is het opstellen van objectief controleerbare criteria en normen, die eenduidig zijn (zonder uitzonderingsbepalingen) noodzakelijk.
11. De gestelde geluidsnormen gelden “tot aan de gevel”. Recreëren buitenshuis levert in de praktijk veel meer lawaai op, maar kan op basis van de vastgestelde normen niet gelimiteerd worden. En het open zetten van ramen ten behoeve van noodzakelijke ventilatie levert eveneens meer overlast op. Een redenering als “de bewoner kiest er zelf voor om een raam open te zetten (bij warm zomerweer)” is niet valide. Met hetzelfde gemak kan gesteld worden dat een fruitteiler er voor kiest om (zacht) fruit te telen en daarom – zonder beschermingsmiddelen – maar moet accepteren dat er sprake zal zijn van vraatschade.
12. In de voorschriften wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat – bijvoorbeeld door de aanwezigheid van tuinbouwkassen – sprake is van weerkaatsing, met alle gevolg van dien voor de overlast.

---

² Er wordt slechts gesproken over cumulatie van geluid door meerdere knalapparaten, niet over knalapparaten in combinatie met bijvoorbeeld een Scaryman.

13. Met het gebruik van geluidsapparatuur mag niet worden gehandeld in strijd met de Wet Natuurbescherming en de Omgevingsverordening Limburg. Maar omdat uitgegaan wordt van slechts een meldingsplicht is handhaving op dit punt vrijwel onmogelijk. In het meldingsformulier wordt geen informatie ingewonnen, die op dit punt handhavend ingrijpen mogelijk maakt.
14. Ondanks het feit dat in de Wet Geluidshinder uitgangspunt is dat in landelijk gebied uitgegaan wordt van een gemiddelde van 40 dB(A) hanteert het college in de voorschriften een norm van 45 dB(A) gedurende de dag en van 40 tot 45 dB(A) in de avond, terwijl fruitteelt in Horst aan de Maas in de meeste gevallen plaatsvindt in landelijk gebied. In de praktijk – zo blijkt uit de toelichting op de voorschriften – bedraagt het gemiddelde geluidsniveau 48 dB(A). Dat zal volgens B&W niet tot onevenredig meer hinder leiden voor omwonenden en wordt dus getolereerd. Daarbij wordt genegeerd dat de eigenlijke norm dus 40 dB(A) is!

Bijlage 1

Verslag bijeenkomst 23 mei 2022

Mevrouw Gubbels-Peeters (ambtenaar) licht de opdracht vanuit de gemeenteraad toe en het doel van deze bijeenkomst. De huidige regels voor het gebruiken van geluidsapparatuur en knalapparatuur om vogels en wild te verjagen zijn vastgesteld in 2006. De vraag is of deze regels nog voldoen of dat het nodig is deze regels aan te passen. Vanuit de gemeenteraad is de opdracht gekomen hier naar te kijken. Daarbij spelen verschillende belangen en ontwikkelingen een rol. Het is belangrijk dat het college goed geïnformeerd wordt over deze belangen, alvorens een besluit hierover te kunnen nemen, dus ook de belangen en ervaringen van omwonenden. Er is inmiddels ook gesproken met een aantal agrariërs. Het college is bevoegd regels over het gebruik van geluidsapparatuur en knalapparatuur (buiten inrichtingen) vast te stellen. De grondslag hiervoor ligt namelijk in de Algemene plaatselijke verordening.

Er volgt een voorstelrondje. Mevrouw xxx geeft aan dat ze heel veel overlast heeft. Het gaat niet om 1 perceel, maar ze zit er midden in. En dat 4 maanden lang. Ze wonen er al 17/18 jaar en eerder nooit problemen gehad. Het gaat hier om een buitengebied dat tegen een woongebied aan grenst. Mevrouw xxx woont in dezelfde buurt, woont er al vanaf 2002 en ervaart overlast van dezelfde agrariër. Ze wonen er nog steeds gezellig en leuk, maar ze wonen binnen een straal van 250 meter. Haar man heeft vooral last van de knalapparatuur en zij meer van de geluidsoverlast van de andere verjagingsapparatuur. Ze hebben zelf ook altijd een agrarisch bedrijf gehad en begrijpen agrariërs. Zij wil ook niet dat er schade komt aan het fruit, maar zo kan het niet langer. Er moeten handhaafbare regels komen. De heer xxx geeft aan dat hij vaker zijn beklag heeft gedaan bij mevrouw Hagens, medewerker vergunningen bij de gemeente. Hij geeft aan dat meerdere omwonenden bij hem in de buurt ook overlast ervaren, maar dit niet melden.

De heer xxx geeft aan dat hij in 2006 betrokken is geweest bij de totstandkoming van de huidige regels voor het gebruik van knalapparatuur/geluidsapparatuur. Er zijn toen afspraken gemaakt die niet zijn nagekomen, bijvoorbeeld een evaluatie na 1 jaar en het bijhouden van een klachtenregister. Hij vraagt of er een overzicht is.

Mevrouw Gubbels geeft een toelichting op de manier waarop klachten en meldingen geregistreerd worden. Klachten en meldingen komen zowel anoniem als niet anoniem binnen. Een formeel verzoek om handhaving kan nooit anoniem worden gedaan. Ook licht mevrouw Gubbels de bouw van het nieuwe team Toezicht en Handhaving toe.

De heer xxx wijst erop dat er goede telers zijn en slechte telers en dat het er soms op lijkt dat de goede telers de dupe zijn van de slechte telers.

Mevrouw xxx geeft aan dat het bij haar agrarische buurman eigenlijk niet mogelijk is apparatuur te plaatsen, omdat het hele veld binnen 250 meter van haar woning ligt.

De heer xxx merkt op dat er toentertijd een discussie is geweest of er een vergunningplicht of meldingsplicht zou moeten zijn. In de geest van de Omgevingswet zou het omgevingsgesprek ook in dit geval een oplossing kunnen bieden. Dus niet anoniem, maar eerst in overleg en als dat niet gaat de gemeente inschakelen.

De heer Heuwerjans (ambtenaar) geeft aan dat de gemeente het omgevingsgesprek als idee meeneemt.

Mevrouw xxx verwijst naar het gesprek dat zij met nog een paar anderen heeft gehad met haar buurman over de overlast. Haar buurman heeft eens een apparaat onder haar slaapkamerraam neergezet. Haar woning is een compact gebouw. Het geluid zingt rond. Als ze wil voetballen in de tuin met haar kleinkinderen, kunnen ze elkaar niet eens verstaan.

De heer Heuijers merkt op dat agrariërs een tool moeten hebben om vogels te verjagen. Ze worden hierin steeds meer beperkt. De heer Hulshof vraagt zich af of het huidige beleid voldoet. De heer xxx verwijst naar een rapport van de LLTB dat verder gaat dan blauwe bessen. Het valt hem op dat in het onderzoek wordt aangegeven dat hoe langer je knalapparaten gebruikt hoe minder effectief een knalapparaat is. Hij vraagt zich dus af of een knalapparaat wel zo effectief is. Hij vergelijkt dit vervolgens met een net. Dit is 100% effectief. Er is altijd vraat bij bessen, bij het gebruik van netten heb je een 100% opbrengst, omdat er geen vraat is. Bij het perceel op de Meerlosebaan zou je dit kunnen doen, dat is niet zo groot. Bij grotere percelen wordt dit echter lastiger. Bij kleinere percelen kun je netten heel makkelijk toepassen. Zonder netten wordt 2/3 deel van een perceel nauwelijks aangetast.

Mevrouw xxx (LLTB) wijst erop dat het dan alleen over vraat gaat, niet over de gevolgen van de uitwerpselen. Er zijn ook verschillende soorten netten. De heer Heuijers geeft aan dat vaker hagelnetten worden gebruikt. Deze mogen gebruikt worden als ze voldoen aan het beleid teelt ondersteunende voorzieningen. Op grond van dit beleid mogen netten niet overal gebruikt worden.

De heer xxx stelt de mogelijkheid voor om subsidies te geven aan boeren om netten aan te schaffen. Dit bespaart handhavingskosten. Klachtenregistratie is van groot belang.

Mevrouw xxx geeft aan dat een Scary man ook veel herrie maakt en dat vanaf 06.00 uur 's ochtends al. Zij vertelt vervolgens over haar ervaring met haar buurman die de geluidsoverlast veroorzaakt. In overleg met haar buurman heeft haar buurman een speciale pop gekocht om de vogels weg te jagen. Na 2 dagen werd deze pop gestolen, dus begon het weer. De pop had hem 800 euro gekost en dit wilde hij niet nog een keer uitgeven. Zij heeft toen 850 euro gegeven om weer een pop te kopen. Vervolgens heeft de buurman een pop van 60 euro gekocht. Nu is ze niet meer zo vrijgevig. Vanuit haar woning is de afstand maar 50 meter. Ook de Hanomag laten ze dag en nacht draaien om te sproeien. Daar komt ook nog eens een diesellucht vanaf. 50 meter afstand is niet veel. Ze vraagt zich af waarom dit in woongebied mag plaatsvinden. Er wordt opgemerkt dat dit geen woongebied, maar agrarisch gebied is.

De heer xxx geeft aan dat er wel handhaving is gekomen, maar dat er aan de gevel wordt gemeten. Er wordt niet gemeten hoe het geluid binnenkomt. Bij een open raam in de zomer is dat wel relevant. Dit is lastig te handhaven. De frequentie moet worden aangepast. Handhaven is sowieso problematisch. Daarom is zo regellicht mogelijk belangrijk. Met netten wordt handhaven ook makkelijker.

Mevrouw xxx licht toe dat handhaving is gekomen om te meten. Het gaat om gaskanonnen. Handhaving heeft toen aangekondigd dat ze kwamen, dus hij had de apparaten al zachter gezet. Er was geen vergunning. Mevrouw xxx geeft aan dat ze het heel goed heeft willen oplossen, maar dat ze de hele zomer met de rolluiken dicht heeft binnen gezeten. Je weet van te voren als je ergens blauwe bessen neerzet dat er gedoe van komt.

De heer xxx geeft aan dat hij andere ervaringen heeft. Bij hem in de buurt vindt er ondergrondse bewatering plaats, dus daar heeft hij geen last van. Hij heeft wel last van het gaskanon. Hij heeft nooit gezien dat een agrariër die 250 meter gaat meten. Bij hem in de buurt hebben heel veel mensen het opgegeven om te klagen. Op het gaskanon staat een 06-nummer, waarbij staat vermeld:

bij hinder bellen. Het nummer is echter buiten gebruik. Hij begrijpt dat agrariërs een boterham willen verdienen, maar daar moet wel veel voor wijken. Hij wijst op 'het gedoe' vorige zomer toen er een ziekte was en er files waren met zandwagens in zijn buurt. Het is vaak niet 1 ding, maar meerdere dingen die maken dat mensen overlast ervaren. Hij wist op het belang van een goed omgevingsgesprek.

De heer xxx wijst erop dat een gesprek meestal wel werkt, maar bij sommigen heeft een omgevingsgesprek geen zin. Mevrouw xxx geeft aan dat de geluidsoverlast zo erg was dat ze niet kon praten met iemand in haar tuin. Om 05.30 uur begon de ellende al. Mevrouw xxx heeft nog gevraagd of er nog een andere optie was om de vogels te verjagen. Dit was inderdaad het geval, namelijk een laser. Ze heeft toen aangeboden om de laser te betalen. Mevrouw xxx (LLTB) benoemt het gebruik van een laser. De provincie werkt niet meer mee aan pilots met de laser. *(Er was een pilot faunaschade: mees in hardfruit, maar de provincie heeft zich hieruit teruggetrokken. Er is géén verbod voor laser, wel moet de gebruiker uiterst voorzichtig zijn in verband met passanten).*

Er wordt opgemerkt dat uit onderzoek blijkt dat wanneer er geen knalapparaten worden gebruikt de opbrengst 70% is. De heer xxx wijst op de planning met verschillende rassen. De heer xxx merkt op dat bij hem het seizoen nog langer duurt, omdat er een vroeg ras, een midden ras en een laat ras wordt gebruikt. Mevrouw xxx vraagt zich af hoeveel verjagingsapparaten je op je perceel mag hebben staan. De heer xxx merkt op dat je in het huidige beleid twee middelen gelijktijdig mag gebruiken.

Er wordt opgemerkt dat ondernemers rekening moeten houden met een bedrijfsopbrengst van 60/70%. Mevrouw xxx (LLTB) merkt op dat met die gedachte elke boer wel kan ophouden. De heer xxx geeft aan dat er nu blauwe bessen zijn, omdat bosbouw verboden was. De heer Heuierjans geeft aan dat het ondernemers vrij staat welke producten ze verbouwen op hun agrarische grond. De heer xxx vraagt zich af of er bij blauwe bessen meer klachten zijn dan bij bijvoorbeeld appels. De heer Heuierjans geeft aan dat veel fruittelers gestopt zijn. Het aspect gezondheid vindt de gemeente wel belangrijk. De gemeente wil de zacht fruit sector promoten, maar dit verhaal is wel van belang. Hoe willen we met elkaar omgaan, welke afspraken willen we maken.

Mevrouw xxx merkt op dat de gemeente ook de ruitersport wil stimuleren. Ruiters zetten nu de knop van de knalapparatuur zelf uit. Ze vraagt zich af of dat wel slim is om niet te kijken naar welk gewas er kan komen. De heer xxx merkt op dat het gebruik van netten bij blauwe bessen minder duur is, omdat deze lager kunnen zijn. De heer Heuierjans merkt op dat dit niet helemaal opgaat, de netten moeten hoog genoeg zijn om machinaal te kunnen oogsten. De heer xxx merkt op dat dit ook met mensen gaat. Hij geeft aan dat het goed zou zijn om onderscheid te maken in gewassen. Ook zou het goed zijn als er een financiële regeling komt voor boeren om ze te ondersteunen in de aanschaf van netten. De heer xxx merkt op dat het areaal is verdubbeld, en dat de winstmarge dus hoog is. Mevrouw xxx (LLTB) merkt op dat dit niet helemaal zo werkt. De heer xxx geeft aan dat het echt groeit. Mevrouw xxx (LLTB) geeft aan dat als zij zeggen dat de opbrengst maar 70% mag zijn, dat het dan logisch is dat het areaal groter wordt.

Mevrouw xxx merkt op dat 50 meter van een pad af veel te dicht bij is. Een Scary man is veel meer dan 70 dB. Ze verwijst naar hetgeen ze eerder met Linda Gubbels heeft besproken: wat is precies geluidsapparatuur. Er zijn ook apparaten die niet als doel hebben om met geluid vogels te verjagen, maar die wel als bijkomend effect geluid produceren en daarmee overlast.

De heer xxx merkt op dat hij het concept nog niet heeft ontvangen. Het concept is niet veel anders dan het huidige beleid. De wijzigingen zien vooral op het plaatsen van meerdere knalapparaten in

elkaars nabijheid en de afstand tot woningen. Mevrouw Gubbels legt uit dat de regels zijn gebaseerd op wat landelijk gebruikelijk is. Daarbij is gebruik gemaakt van input van een milieuspecialist.

De heer xxx geeft aan dat daarbij waarschijnlijk niet is gekeken naar omwonenden. Er is niet gekeken naar diegenen die daar last van hebben. Daarom is het fijn dat er nu wel met omwonenden gesproken wordt. Het zou goed zijn om gezamenlijk met elkaar te praten. Mevrouw xxx merkt op dat ze de regels aan de heer xxx (blauwebessenteler) wilde geven, maar dat de heer xxx hier niet naar wilde kijken. Mevrouw xxx heeft dezelfde ervaring met de heer xxx. De heer xxx geeft aan dat dat lastig is in dit soort situaties. Dit kan bijna niet opgelost worden met handhaving. Soms zijn er wel regels nodig en soms niet.

De heer xxx merkt op dat regels worden opgesteld ten dienste van de ondernemer. Maar als de ondernemer het apparaat aan kan zetten, dan kan hij hem ook gewoon uitzetten. De heer xxx licht toe dat in 2006 de regels tot stand zijn gekomen in overleg met ondernemers. Er is toen geen burger bij betrokken geweest. Dit is nu gelukkig anders.

Mevrouw xxx (LLTB) legt uit waar de boeren tegen aan lopen en dat ze dit probleem het liefste bij de bron willen aanpakken. De heer xxx geeft aan dat als men vangkooien gebruikt er alleen maar meer eieren worden gelegd en dat dit dus averechts werkt. In netten zouden vogels blijven hangen, maar dat valt wel mee.

Mevrouw xxx (LLTB) geeft aan dat de boeren ervaren dat de vangkooien wel werken. Ze wijst ook op het probleem van begrazing bij ganzen. Het gaat eigenlijk om een opeenstapeling van problemen. De heer Heuijers geeft aan dat op grond van het beleid teelt ondersteunende voorzieningen netten niet zomaar overal gebruikt mogen worden. Je zit als gemeente altijd met een belangenafweging.

Er wordt opgemerkt dat het een goede stap zou zijn om met elkaar te spreken als alles verwerkt is. De heer xxx merkt op dat de LLTB een vertegenwoordiger is van de boeren. Mevrouw xxx geeft aan dat de eerste stap een klachtenlijst is, waar wordt geklaagd. Met 2/3 van de ondernemers waar het fout gaat is het mogelijk een gesprek aan te gaan. De heer Heuijers geeft aan dat die analyse wel heel belangrijk is.

Mevrouw xxx vindt het belangrijk dat er wel regels komen, wellicht per sector. De heer xxx merkt op dat zowel boeren als omwonenden een continue belang hebben. Ook is er een toeristisch/economisch belang. De heer Heuijers geeft aan dat agribusiness en toerisme/economie belangrijke sectoren zijn in Horst aan de Maas. De heer xxx wijst op de teeltvelden. De heer Heuijers wijst op de afstand en het aantal knallen. Mevrouw xxx wijst op het belang van overige geluidsapparatuur en andere apparaten die gebruikt worden om vogels weg te jagen, maar als bijkomend effect geluidsoverlast met zich mee brengen. De afstand moet groot genoeg zijn.

De heer xxx merkt op dat het aantal duiven groeit, het aantal bessen groeit en het aantal knallen groeit. Het gaat steeds verder, dat is de paradox. Het probleem, de overlast, wordt steeds groter. De heer xxx geeft aan dat de mensen bij hem in de buurt niet meer klagen, ook al ervaren ze overlast. Mevrouw xxx geeft aan dat blauwe bessen vroeger veraf geteeld werden, maar nu steeds meer in woongebied. De gemeente doet dat, die legt daar een woonbestemming op, terwijl het naastgelegen perceel agrarisch is.

Er wordt gesproken over de fout die is gemaakt in de publicatie van meldingen van boeren. Hier stond een bezwaarclausule in. Mevrouw Gubbels-Peeters legt uit dat dit een vergissing is. Ook op grond van het huidige beleid is er geen vergunningstelsel, maar moeten boeren het gebruik van geluidsapparatuur melden. Tegen deze melding staat geen bezwaar en beroep open. De heer xxx

merkt op dat met een vergunningenstelsel boeren verplicht kunnen worden om een omgevingsgesprek te voeren. Dit is dan in ieder geval een mogelijkheid. De heer xxx heeft een keer meegemaakt dat handhaving wel optrad in een andere zaak. Dit ging toen om werkzaamheden aan een monument. Mevrouw xxx merkt op dat er strakke regels gelden met betrekking tot monumenten, dus dat er dan ook gehandhaafd kan worden. De heer xxx merkt op dat handhaven dus wel kan.

Mevrouw xxx geeft aan dat ze ook graag een keer het standpunt van de agrariërs zou willen horen. De heer xxx heeft de wens dat als er een gesprek plaatsvindt met meerdere partijen er dan ook bestuurders bij zijn. Mevrouw xxx (LLTB) wijst op de extreme situatie van vorig jaar.

Er wordt afgesproken dat de gemeente een verslag maakt, deze rondstuurt en dat hierop gereageerd wordt door de aanwezigen. Hierna komen we terug op het vervolg. Nu is er in ieder geval al handhaving mogelijk op grond van het huidige beleid.

Bijlage 2:

Reactie op aangepaste regels m.b.t. geluidsapparatuur/knalapparatuur 16-10-'22

In een overleg met ambtenaren van de gemeente hebben een aantal inwoners van Horst aan de Maas, die overlast ervaren van (kort samengevat) knalapparatuur is gevraagd om een gesprek tot stand te brengen tussen de gebruikers van knalapparatuur en de burgers. Aanvankelijk werd dat afgewezen door de gebruikers. Een tweede poging om in gesprek te komen tussen gebruikers en burgers om te komen tot een gezamenlijk standpunt m.b.t. regels voor knalapparatuur werd ingezet. Maar die poging mislukte ook. Na een uitnodiging via "datumprikker" kregen we het bericht dat alsnog besloten was het gesprek niet door te laten gaan. Dat werd niet nader toegelicht. M.i. een gemiste kans, zeker in het licht van de eerdere oproepen van het gemeentebestuur om samen in gesprek te gaan. Wat moet je verwachten van individuele burgers die met individuele gebruikers van knalapparatuur in gesprek gaan en die in die gesprekken afgescheept worden met het argument dat ze doen wat de gemeente aan regels heeft gesteld, een gemeente die vervolgens nauwelijks handhavend optreedt. Is de burger overgeleverd aan de nukken van de gebruikers, zoals vaker gebleken is?

Het is van belang vooraf te schetsen wat het probleem is, waarvoor blauwebessentelers perse gebruik zouden moeten kunnen maken van knalapparatuur. Ruim *tweederde deel* (!) van de bedrijven – zo leert onderzoek van de LLTB – heeft hooguit "matige schade" een kwart heeft "zware schade" (een inkomstendering van zo'n € 2400 tot € 12000, afhankelijk van de perceelgrootte en de kiloprijs). De schade die de knallen (en ander geluid) opleveren voor het toerisme is niet bekend, maar evident. De behoefte aan plekken waar rust heerst is groot en juist waar toeristen die zouden kunnen vinden, wordt die verstoord, juist in het toeristenseizoen.

De regels die nu opgesteld zijn, blijken in vergelijking met de op dit moment geldende regels, een aantal "verbeteringen" te bevatten. Vraag is of die verbeteringen voor de burgers die tot nu toe overlast hebben ondervonden van de knalapparatuur hen zullen bevrijden van de geluidsterreur die zij in bepaalde periodes in het jaar ervaren.

De hoeveelheid lawaai (het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau) dat gemaakt mag worden, uitgedrukt in dB(A), blijft gelijk. Er wordt aan de regels een maximaal geluidsniveau van 70³ (overdag) en 65 dB(A) ('s nachts) toegevoegd. Wellicht goed voor de handhaafbaarheid, maar daar schieten de burgers in de praktijk niet zoveel mee op. Er wordt geen enkele wetenschappelijke onderbouwing gegeven op basis waarvan het te bestrijden "wild en gevogelte" op de bepaalde geluidsniveaus afgeschrikt wordt en dat dat niet het geval zou zijn op een (veel) lager niveau. Ook de specificering van de tijd (de "nacht") wanneer geluidsoverlast mag worden geproduceerd is wellicht handig voor de handhavers, maar ook hier weer: de burgers schieten er niets mee op, want de ervaring leert dat er nauwelijks gehandhaafd wordt en al zeker niet spontaan, als de gemeente niet (herhaaldelijk) klachten ontvangt.

De bescherming van stiltegebieden (het gebied waar niet natuurlijk geluid al snel overlast oplevert) wordt afgeschaft en komt pas terug op het moment dat de omgevingswet in werking treedt. De geschiedenis leert dat de inwerkingtreding steeds uitgesteld wordt. De bescherming daarvan afhankelijk stellen is dan ook een slechte zaak. Beter is de regel te handhaven totdat de nieuwe wet in werking treedt.

---

³ Een irritant geluid, dat overeenkomt met een TV die hard aanstaat, een stofzuiger of meerdere personen die tegelijkertijd staan te telefoneren.

De afstand tussen de plaatsing van de knalapparatuur en de openbare weg is verruimd van 50 naar 100 meter, maar mag 50 meter blijven als gebruikers van de weg vooraf gewaarschuwd worden. De verruiming is een lichte verbetering, maar de “onthefing” maakt dat voordeel weer ongedaan. Overigens is deze bepaling opgenomen om bijvoorbeeld schrikreacties van paarden te voorkomen. Burgers die naast een perceel wonen, waar geluidsapparatuur gebruikt wordt, kunnen die “schrikreactie” echter voortdurend, de hele dag (van 7 uur ’s morgens tot 22.00 uur ’s avonds) ervaren, met name ook omdat de tijdsspanne tussen elke knal onregelmatig is. Het “wild en gevogelte” mag er namelijk niet aan wennen, wat overigens – zo blijkt uit wetenschappelijk onderzoek – wel gebeurt! Dat geldt overigens voor alle technieken die gehanteerd worden om “wild en gevogelte” weg te houden. In veel gevallen werkt het juist averechts en worden de geluiden juist door het “wild en gevogelte” als een “lokker” ervaren (effect dat door wetenschapper Pavlov is vastgesteld). In de toelichting op de regeling beveelt het gemeentebestuur aan om die gewenning tegen te gaan door afwisselend gebruik te maken van verschillende technieken. Een aanbeveling, geen regel! Het gewenningseffect geldt niet voor netten, die (volgens blauwebessentelers in Zeeland) uiterst effectief bleken en dus wel afdoende beschermen. Ook het vogelafweerpistool heeft enig effect, tenminste op spreuwen, niet op duiven. Afschieten heeft dan weer wel effect op duiven, maar weer niet op merels (en is overigens verboden). En afschieten produceert sowieso ontoelaatbare geluidsoverlast - tot 148 dB(A)!

Het terugbrengen van het aantal knallen per uur van 10 naar 8 overdag en van 5 naar 4 ’s avonds is weliswaar een lichte verbetering, maar omdat daar weer een uitzondering op geldt (twee keer per dag mag in 15 minuten 15 keer geknald worden), wordt het (kleine) effect – want schrikken blijft je per knal – aanzienlijk minder, ook al omdat die uitzondering niet of nauwelijks te handhaven valt. Voordat een handhaver aanwezig is bij het perceel om vast te stellen dat er vijftien knallen in vijftien minuten zijn geproduceerd, is dat moment al weer voorbij...

Er wordt in de praktijk verschillende geluidsapparatuur gebruikt. Gaskanonnen, de birdguard (of mundisoundfaunaweringsinstallatie, het vogelafweerpistool en eerder ook jachtgeweren. In de regeling wordt gesteld dat deze middelen door elkaar gebruikt mogen worden, maar daarbij wordt niets gezegd over de genoemde frequenties van gebruik ieder afzonderlijk gelden of dat het aantal “knallen” per uur alleen gelden voor het gaskanon en hoe dat in verhouding staat tot het aantal keren dat van andere geluidsbronnen gebruik mag worden gemaakt. Het verplicht stellen van niet geluidproducerende middelen en het aanzienlijk verlagen van de frequentie van het gebruik van geluidsbronnen zou de overlast voor burgers aanzienlijk kunnen beperken. In de praktijk blijkt tot nu echter dat de geluidsapparatuur door elkaar en achter elkaar gebruikt wordt, waardoor de overlast nog extra groot is.

In de regeling wordt nu een afstand van de knalapparatuur tot de gevel vastgelegd op 250 meter. Dat dit vastgelegd wordt is prima. Jammer dat daar weer uitzonderingen op mogelijk worden gemaakt. En ook jammer dat geen rekening gehouden wordt met specifieke omstandigheden, zoals de aanwezigheid van weerkaatsende “muren” (denk aan tuinderskassen). En bij cumulatie van knalapparatuur (meerdere gebruikers van knalapparatuur in dezelfde buurt) wordt weliswaar de afstand van de bron van geluid tot de gevel uitgebreid van 250 naar 300 meter, maar dat levert de overlast ervarende burger weinig “stilte”-winst op...